

Näyttötutkinnon perusteet

**VARASTOALAN
ERIKOISAMMATTITUTKINTO
2005**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO 20/011/2005

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

PÄIVÄMÄÄRÄ 17.6.2005

Voimassaoloaika
1.7.2005 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
Määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998 13 § 2 mom
A 812/1998 1 § 1 mom

Kumoaa määräyksen nro
Muuttaa määräystä nro

VARASTOALAN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallituksen johtokunta on päättänyt varastoalan erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.7.2005 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusmalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja

Kirsi Lindroos

Opetusneuvos

Markku Lappalainen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
	1 § Näyttötutkinnot	7
	2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
	3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	7
2	Luku	
	VARASTOALAN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
	1 § Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	VARASTOALAN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
	1 § Varastoprosessin työvaiheet	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	9
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	11
	2 § Varastoprosessin organisointi	12
	a) Ammattitaitovaatimukset	12
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	12
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	15
	3 § Varastoprosessin ja työympäristön kehittäminen	16
	a) Ammattitaitovaatimukset	16
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	16
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	18
	4 § Oman toiminnan ja työyhteisön kehittäminen	19
	a) Ammattitaitovaatimukset	19
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	19
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	22
	5 § Logistiikkakustannusten hallinta	22
	a) Ammattitaitovaatimukset	22
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	22
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	23
	6 § Kysyntä-toimitusketjun hallinta	24
	a) Ammattitaitovaatimukset	24
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	24
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	27

7 §	Kansainväliset toimitukset	27
	a) Ammattitaitovaatimukset	27
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	27
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	29
8 §	Vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointi ja lähettäminen	30
	a) Ammattitaitovaatimukset	30
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	30
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	32
9 §	Logistiikkapalvelut	32
	a) Ammattitaitovaatimukset	32
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	32
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	33
10 §	Varastotoimintoihin liittyvät ajojärjestelyt	34
	a) Ammattitaitovaatimukset	34
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	34
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	36
11 §	Varastopalveluyrittäjyys	36
	a) Ammattitaitovaatimukset	36
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	36
	c) Ammattitaidon osoittamistavat	38
LIITE	Varastoalan kuvaus ja arvioinnin periaatteet	39

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § Näyttötutkinnot

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyuden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näytöihin osana opintojaan.

3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmiin, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

VARASTOALAN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § Tutkinnon osat

Varastoalan erikoisammattitutkinnon tutkintotodistuksen saaminen edellyttää yhteensä seitsemän tutkinnon osan hyväksytyä suorittamista. Varastoalan erikoisammattitutkinto muodostuu viidestä pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta.

Varastoalan erikoisammattitutkinnon perusteisiin on lisäksi sisällytetty ELA:n (European Logistics Association) yleiseurooppalaiset logistiikan sertifikaattivaatimukset EJLog (Junior) -tasolla.

Yhteisinä pakollisina osina on suoritettava seuraavat viisi osaa

- Varastoprosessin työvaiheet
- Varastoprosessin organisointi
- Varastoprosessin ja työympäristön kehittäminen
- Oman toiminnan ja työyhteisön kehittäminen
- Logistiikkakustannusten hallinta.

Lisäksi on suoritettava vähintään kaksi seuraavista tutkinnon osista

- Kysyntä-toimitusketjun hallinta
- Kansainväliset toimitukset
- Vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointi ja lähettäminen
- Logistiikkapalvelut
- Varastotoimintoihin liittyvät ajojärjestelyt.

Edellisten tutkinnon osien lisäksi tai erillisenä osatutkintona tutkinnon suorittaja voi suorittaa vapaavalintaisesti osan

- Varastopalveluyrittäjäyys.

3 Luku

VARASTOALAN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

Varastoalan erikoisammattitutkinnoissa ammattitaitovaatimukset (kohta a) on muodostettu työelämän tehtävä- ja taitoalueista. Arvioinnin kohteissa (kohdan b lihavoidut otsikot) ilmaistaan ne ammattitaidon kannalta keskeiset alueet ja toiminnot, joihin arvioinnissa on kiinnitettävä erityinen huomio. Arviointikriteerit (kohta b) puolestaan ilmaisevat, kuinka tutkinnon suorittajan on työssään suoriuduttava. Ammattitaidon osoittamistavat -kohdassa (kohta c) on määritelty kyseisen tutkinnon osan näytön antamiseen ja arviointiin liittyvät vaatimukset.

Näyttötutkintotoiminta perustuu oppilaitoksen laatimaan näyttöjen järjestämisuunnitelmaan. Tutkintovaatimuksista johdetut näytöt ja niiden tehtävät suunnitellaan sellaisiksi, että ne ovat ammatinhallinnan kannalta keskeisiä ja niihin on sisällytettävä arviointikohteissa esitetyt alueet tai toiminnot kattavasti. Näytöissä tulee ilmetä tutkinnon suorittajan valmiudet ja kyky muuntaa sekä soveltaa tietoaan ja taitojaan vaihtelevissa tilanteissa. Kunkin tutkinnon osan näyttöpaikan on oltava sellainen, että tutkinnon suorittaja pystyy tekemään tehtäviä, joista pystytään kattavasti toteamaan tutkinnon osan arviointikriteereissä määritelty suoritustason saavuttaminen.

1 § Varastoprosessin työvaiheet

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
Tutkinnon suorittaja hallitsee monipuolisesti varastoalan ammattitekniikan ja tekee varaston työprosessiin sisältyvät työvaiheet laadukkaasti, järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti.	Varastotyöprosessin hallinta Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• työskentelee itsenäisesti oikeilla työmenetelmillä ja -välineillä• osaa suunnitella ja perustella varastotoiminnoissa tekemiään ratkaisuja ja kone- tai laitevalintoja sekä löytää työstään kehittämisen kohteita tai mahdollisuuksia• tuntee yrityksen laatu-, ympäristö- ja työturvallisuusohjeet ja käytössä olevat mittarit sekä osaa arvioida omaa työtään suhteessa niihin• toimii oikein asiakaspalvelutilanteissa• tuntee varastotoimintoihin liittyvät tunnistamis- ja informaatiotekniikat• osaa käyttää yrityksen varastokirjanpitojärjestelmää kaikissa varastotyövaiheissa

Tutkinnon suorittaja tekee tavarantoimituksen vastaanoton toimenpiteet oikein asiankuuluvia lakeja, asetuksia sekä yrityksen laatu-, ympäristö- ja työturvallisuusohjeistusta noudattaen.

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä keräilyä laadullisesti oikein, oikea-aikaisesti ja osaa yhdistellä keräilyä oikein asiakas- ja tilauskohtaisesti.

- työskentelee ammattimaisella joutuisuudella turvallista työtapaa noudattaen.

Tavarantoimituksen vastaanotto

Tutkinnon suorittaja

- noudattaa saapuvan tavarantoimituksen laatuohjeistusta sekä varoitus- ja käsittelymerkintöjä
- tekee oikeat toimenpiteet oikea-aikaisesti havaitessaan näkyvän tai piilevän vahingon
- noudattaa vaarallisten aineiden ja kemikaalien turvallisuusohjeita ja käyttöturvallisuustiedotteiden tietoja
- osaa tehdä oikeat toimenpiteet epäkuranteille tuotteille.

Tavarantoimituksen keräily

Tutkinnon suorittaja

- tuntee yrityksen varastointialueet, säilytyskaluston ja varastointiosoitteiden muodostumisen periaatteet sekä osaa perustella säilytyskaluston valinnan
- tuntee yrityksen poikkeavia varastointiolosuhteita edellyttävät tuotteet tai tuoteryhmät ja valvoo, että oikeat varastointiolosuhteet toteutuvat
- välttää hävikin syntymistä työssään sekä raportoi aktiivisesti havaitsemistaan saldoeroista
- osaa jatkuvan ja kertainventoinnin rutiinit ja myös selvittää saldoeroja
- ajaa vastapaino-, työntö- ja nosto- tai tuki- ja nostokoneita ympäristöään, kanssatyöntekijöitään tai taakkaa vaarantamatta tai vahingoittamatta
- tekee trukin päivittäisen ajonlähtötarkastuksen sekä vastuulleen annetun trukin päivittäishuollot vastuuntuntoisesti.

<p>Tutkinnon suorittaja osaa tehdä tavarankäsittely- ja lähetystoimenpiteet oikein asiankuuluvia lakeja, asetuksia sekä yrityksen laatu-, ympäristö- ja turvallisuusohjeistusta noudattaen.</p>	<p>Tavarankäsittely</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa lähettäjän vastuuta ja velvollisuuksia kotimaan ja kansainvälisissä kuljetuksissa • valitsee kullekin lähetyskerralle oikean käsittelymateriaalin ja käsitteltävän asiakasohjeiden ja tuotteen ominaisuuksien mukaan myös mahdollisissa ADR/VAK-käsittelytavarankuljetuksissa • osaa määrittää rahdintuotto perusteet kotimaan käsittelytavarankuljetuksissa • osaa ehkäistä kuljetusvahinkojen syntymistä omassa työssään • osaa jäljittää puutteellisen tai kadonneen lähetyskerran.
---	---

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- noudattaa puutteellisesti yrityksen työturvallisuusohjeistusta sekä siisteyttä ja järjestystä työssään eikä työskentele itsenäisesti ammattimaisella joutuisuudella
- ei toimi asiakaspalvelutilanteissa asiakaslähtöisesti
- tulkitsee puutteellisesti rahtikirjan tietoja eikä toimi oikein havaitessaan näkyvän tai piilevän vahingon
- tuntee puutteellisesti rahtikirjaan merkittävät vaarallisten aineiden kuljettamiseen liittyvät merkinnät ja turvallisuusohjeet
- ajaa trukkia tehottomasti ja ympäristöään, kanssatyöntekijöitään tai taakkaa vaarantaen tai vahingoittaen
- suhtautuu välinpitämättömästi tarpeeton hävikkiä ja saldoerojen syntymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin eikä raportoi aktiivisesti saldoeroista ja niiden syistä
- tuntee puutteellisesti tiekuljetussopimuslain määräykset tavarankäsittelijän, rahdinkuljettajan ja tavarankäsittelijän vastuista
- ei osaa määrittellä oman työpaikkansa lähetysten rahdintuotto perusteita kotimaan käsittelytavaraliikenteessä
- ei osaa jäljittää kadonneita tai puutteellisia lähetyskertoja
- käyttää puutteellisesti yrityksen varastokirjanpitojärjestelmää tavarankäsittelyn, keräily-, lähetys- ja inventoinnin rutiineissa.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten varastotyötehtävien yhteydessä. Näyttöpaikkaa valittaessa on huomioitava, että tutkinnon

suorittajalla on todelliset mahdollisuudet osoittaa tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten hallinta. Vaadittava trukinajotaito ja varastokirjanpitojärjestelmän hallinta voidaan osoittaa myös muualla kuin varastotyöympäristössä. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritetilastojen tietojen, erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

2 § Varastoprosessin organisointi

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja toimii yrityksen strategian ja sisäisten arvojen pohjalta asiakaskeskeisesti, tilannejoustavasti ja tuloksellisesti. Hän pystyy kannustamaan esimiestyöskentelyyn.</p>	<p>Varastotyön suunnittelu ja organisointi</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää oikeita yrityksen liiketoimintaan ja sen ohjaamiseen liittyviä termejä tai käsitteitä luontevasti ja oikeissa asiayhteyksissä • tuntee organisaationsa mission, vision, arvot ja strategiset menestystekijät sekä osaa toteuttaa niitä omalla työpaikallaan • osaa seurata yrityksen tavoitteiden ja toimintasuunnitelmien toteutumista omalla työpaikallaan ja reagoida joustavasti muutostarpeisiin • osaa suunnitella ja organisoida työtä ja työprosessia kokonaisuutena ja ohjaa myös muita näkemään oman työn vaikutukset kokonaisuuteen • innostaa työntekijöitä omatoimisuuteen sekä kehittämään omaa työtään ja ottamaan vastuuta työn laadusta sekä sitouttaa yksikkönsä henkilöstön päämäärien ja tavoitteiden toteuttamiseen • tuntee työmotivaation ja työtyytyväisyyteen vaikuttavat tekijät niin, että pystyy luomaan hyvän työilmapiirin • tietää työsuoritukseen liittyvien häiriöiden ongelmanratkaisun periaatteet ja osaa sovitella rakentavasti erilaisia ristiriitatilanteita omalla työpaikallaan.

Tutkinnon suorittaja osaa perehdyttää työntekijät organisaatioon, uusiin tai muuttuneisiin tehtäviin. Hän osaa ohjata ja opastaa työntekijöitä työskentelemään asiakaslähtöisesti, ergonomisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Hän osaa ohjata ottamaan huomioon työturvallisuus- ja ympäristösäädökset. Hän pystyy käyttämään ammatillista tietämystään ohjaustilanteen edellyttämällä tavalla.

Tutkinnon suorittaja tuntee keskeisen työlaainsäädännön ja sen sovellukset käytännön työssä. Hän osaa huolehtia omalta osaltaan vastuullisesti työsuhdeasioiden toteutumisesta lainsäädännön ja yrityksen ohjeiden edellyttämällä tavalla omalla työpaikallaan.

Työn opastaminen ja ohjaaminen

Tutkinnon suorittaja

- tuntee perehdyttämisen ja työssäoppimisen keskeisimmät tavoitteet ja vaiheet
- tuntee oman työpaikkansa perehdyttämissuunnitelman ja huolehtii omalta osaltaan sen toteuttamisesta ja kehittämisestä
- tuntee oman työpaikkansa työsuoja-, turvallisuus- ja ympäristöohjeet sekä pystyy vastaamaan niiden noudattamisesta
- ohjaa työntekijöitä noudattamaan työturvallisuusohjeita sekä käyttämään asianmukaisia henkilökohtaisia suojaimia ja ennaltaehkäisemään tapaturmia
- pystyy toimimaan työnopastajana tai työpaikkakouluttajana omalla työpaikallaan ja osallistuu oman työpaikkansa työnopastustoiminnan kehittämiseen.

Työelämän lainsäädäntö

Tutkinnon suorittaja

- on selvillä esimiesasemansa oikeudellisista ja moraalisisista velvoitteista ja vastuista
- tuntee työsopimus-, työaika-, vuosiloma-, yhteistoiminta- ja työturvallisuuslakien keskeiset kohdat sekä osaa löytää tarvittavaa lisätietoa ja ennakkotapauksia työelämän lainsäädännöstä eri lähteistä
- tuntee oman alansa työehtosopimuksen keskeiset asiat
- osaa soveltaa työsopimus-, työaika-, vuosiloma-, yhteistoiminta- ja työturvallisuuslakien pääkohtia sekä oman alansa työehtosopimusta tai paikallista sopimusta tyypillisissä työsuhdeasioita koskevissa erimielisyytilanteissa omalla työpaikallaan.

Tutkinnon suorittaja osaa eritellä oman työpaikkansa henkilöstön työhönottokriteerit ja pystyy osallistumaan työntekijöiden valintaan. Hän osaa budjetoida oman työpaikkansa henkilökustannukset ja seurata niiden toteutumista.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaiset työaikajärjestelmät ja kykenee osallistumaan oman työpaikkansa lyhyen aikavälin työtoiminnan ajalliseen suunnitteluun, ohjaukseen ja raportointiin.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia palkkausmuotoja, henkilöstön kannustus- ja palkitsemiskäytäntöjä sekä pystyy osallistumaan em. järjestelmien kehittämiseen omalla työpaikallaan.

Henkilöstöressurssien määrittäminen ja mitoittaminen

Tutkinnon suorittaja

- tuntee henkilöstöbudjetoinnin ja henkilöstöressurssien määrittämisen keskeiset periaatteet
- pystyy määrittelemään oman työpaikkansa pitkän aikavälin resurssitarpeet työntekijöiden osalta
- osaa budjetoida oman työpaikkansa henkilöstökustannukset ja seurata niiden toteutumista
- osaa laatia oman työpaikkansa henkilöstön työnkuvat
- pystyy asettamaan valintakriteerit omalle työpaikalleen otettaville henkilöille
- tuntee henkilöstörekrytoinnin niin, että pystyy osallistumaan oman työpaikkansa työntekijöiden valintaan.

Työaikajärjestelyt

Tutkinnon suorittaja

- tuntee erilaiset työaikajärjestelmät ja niiden sovelluksia eri toimialoilla
- osaa oman työpaikkansa lyhyen aikavälin työtoiminnan ajallisen suunnittelun ja ohjauksen periaatteet ja kykenee osallistumaan niiden kehittämiseen
- osaa laatia oman työpaikkansa työaikasuunnitelmia ja seurata niiden toteutumista
- osaa oman työpaikkansa työaikaraportoinnin.

Palkkaustavat ja palkitseminen

Tutkinnon suorittaja

- osaa soveltaa eri palkkausmuotoja ja niiden sovellusalueita omalle työpaikalleen
- tietää erilaisia henkilöstön kannustus- ja palkitsemiskäytäntöjä ja ymmärtää miten niitä voidaan

	soveltaa omalle työpaikalle <ul style="list-style-type: none"> • pystyy osallistumaan kannustavan palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmän kehittämiseen omalla työpaikallaan.
--	---

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee puutteellisesti yrityksen toimintaperiaatteita ja menestystekijöitä eikä osaa selvittää, miten ne vaikuttavat omaan työhön
- tuntee puutteellisesti työnsä tai yksikkönsä avainalueita ja tavoitteita sekä niiden seuranta
- ei suunnittele ja organisoi varastotyötä ja -työprosessia kokonaisuutena
- tuntee puutteellisesti työpaikkansa työsuojelu-, turvallisuus- ja ympäristömääräykset
- ei ohjaa työntekijöitä noudattamaan työpaikkansa ympäristö- ja työ- turvallisuusohjeita sekä käyttämään asianmukaisia henkilökohtaisia suojaimia ja ennaltaehkäisemään tapaturmia
- hallitsee puutteellisesti uuden työntekijän perehdyttämisen ja opastamisen varaston keskeisten työvaiheiden hallintaan
- soveltaa puutteellisesti työlainsäädännön sekä oman alansa työehtosopimuksen keskeisiä asioita tyypillisissä työsuhteasioita koskevissa erimielisyys- tilanteissa omalla työpaikallaan
- ei hallitse oman työpaikkansa lyhyen aikavälin työtoiminnan ajallista suunnittelua
- ei osaa laatia oman työpaikkansa henkilöstön työnkuvia
- ei tunne rekrytointihaastattelun periaatteita eikä pysty osallistumaan oman työpaikkansa varastotyöntekijöiden ammattitaitovaatimusten ja valinnan kriteerien määrittelyyn ja työntekijöiden valintaan
- ei osaa budjetoida oman työpaikkansa henkilöstökustannuksia
- tuntee puutteellisesti eri palkkausmuotoja ja palkitsemistapoja sekä niiden sovellusalueita eikä osallistu keskusteluun palkkaus- ja palkitsemistapojen kehityksestä omalla työpaikallaan.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Työnopastuksellinen ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan todellisessa varastotyöympäristössä tavansa- omaisten varastotyötehtävien yhteydessä. Näyttöpaikkaa valittaessa on huomioitava, että tutkinnon suorittajalla on todelliset mahdollisuudet osoittaa tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten hallinta. Muu vaadittava ammattitaito voidaan osoittaa myös muualla kuin varastotyöympäristössä, mutta soveltaen oman työpaikan tai valitun yrityksen taustatietoja. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointien avulla.

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja ymmärtää varastoprosessin ajanhallinnan merkityksen varastotyön laadun ja tehokkuuden kehityksen työkaluna. Hän tuntee tavallisimmat prosessien työntutkimusmenetelmät niin, että osaa tulkita niiden tulosten vaikutuksia työprosessien kulkuun omalla työpaikallaan. Tutkinnon suorittaja pystyy osallistumaan työprosessien ajanhallinnan kehittämiseen omalla työpaikallaan.</p> <p>Tutkinnon suorittaja osaa seurata varastoprosessien ohjauksen kehitystä ja on mukana omalta osaltaan yrityksen varastoprosessien ohjauksen kehittämistoiminnoissa omalla työpaikallaan.</p>	<p>Varastoprosessin ajanhallinta Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää varastoprosessin ajanhallinnan merkityksen tilaus-toimitusketjussa • tuntee työprosessien kuvaus-tekniikoita • osaa kuvata työpaikkansa työprosessit prosessikaavioina • tuntee varastoprosessin eri toimintojen aikatekijät • tuntee tavallisimmat prosessien työntutkimusmenetelmät • osaa selvittää työntutkimusmenetelmien periaatteet ja tavoitteet oman työpaikkansa henkilöstölle • pystyy osallistumaan työprosessien ajanhallinnan kehittämiseen omalla työpaikallaan. <p>Varastoprosessin ohjaus Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee varaston layout-suunnittelun ja tuotteiden sijoitussuunnittelun keskeiset periaatteet ja osaa laatia kehitysehdotuksia varaston layout-ratkaisuissa ja tuotteiden sijoittelussa omalla työpaikallaan • tuntee yleisimmät varastoinnin ohjauksen periaatteet, varaston täydennysmenetelmät ja niiden käytön omalla työpaikallaan sekä osallistuu niiden kehittämiseen • tuntee varastoinnin ohjauksen keskeiset tunnusluvut ja niiden käytön omalla työpaikallaan sekä osaa tulkita niiden kehitystä • osaa seurata oman työpaikan varastotoimintojen laadun ja tehokkuuden mittareiden kehitystä ja ryhtyä oikeisiin toimenpiteisiin tarvittaessa.

Tutkinnon suorittaja osaa seurata varastoprosessien ohjauksen kehitystä ja on mukana omalta osaltaan yrityksen varastoprosessien kehittämistoiminnoissa.

Tutkinnon suorittaja osaa perehtyä työpaikkariskien tunnistamiseen ja hallintaan. Hän osaa tehdä työturvallisuusanalyysjä sekä laatia niiden perusteella työolojen turvallisuutta, työterveyttä ja ergonomiia koskevia parannusehdotuksia omalla työpaikallaan.

Tutkinnon suorittaja hallitsee käyttöomaisuusinvestointilaskennan keskeiset periaatteet ja pystyy osallistumaan käyttöomaisuuden hankintaesitysten tekemiseen ja arviointiin omalla työpaikallaan.

Oman työympäristön kehittäminen

Tutkinnon suorittaja

- tuntee erilaisia luovan työskentelyn tekniikoita
- osaa tuottaa uusia vaihtoehtoisia luovia ratkaisuja ja soveltaa uusia ajattelutapoja ja ratkaisumalleja omalle työpaikalleen varastoprosessien kehittämisessä
- osaa valita yrityksen ja oman työpaikkansa kannalta keskeisen kehittämiskohteen ja laatia sille realistisen toteutussuunnitelman sekä arvioida kriittisesti kehittämisprojektin toteutumista ja määrittellä jatkokehittämisen tarpeita
- osaa raportoida kehittämishankkeen toteutuksen kirjallisesti ja suullisesti.

Työpaikkariskien tunnistaminen ja hallinta

Tutkinnon suorittaja

- tuntee työpaikkansa työolosuhteet ja tekniikan niin, että pystyy paikallistamaan työturvallisuuden kannalta merkittäviä kehityskohteita ihmisten, koneiden ja laitteiden aiheuttamien työtaturmien estämiseksi ja/tai poistamiseksi
- osaa soveltaa ergonomisia näkökohtia oman työpaikkansa työtehtävien kehittämisessä
- tuntee TYKY-toiminnan sisällön ja sovellukset sekä osallistuu TYKY-toiminnan suunnitteluun omalla työpaikallaan
- osallistuu oman työpaikkansa työterveys-, työsuojelu- ja suojelusuunnitelmien laadintaan.

Investoinnit

Tutkinnon suorittaja

- tuntee käyttöomaisuusinvestointilaskennan keskeiset periaatteet ja erilaisia käyttöomaisuusinvestointien rahoitusjärjestelyjä

	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee yrityksensä käyttöomaisuuden hankinnan periaatteet ja hankintavaltuutensa omalla työpaikallaan • osaa laatia käyttöomaisuusinvestointiesityksiä ja -laskelmia omalla työpaikallaan ja arvioida investoinnin kannattavuutta.
--	---

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- kuvaa puutteellisesti työpaikkansa varastotyöprosessin prosessikaaviona eikä tunne varastoprosessin eri toimintojen aikatekijöitä
- ei osaa selvittää työnmittausmenetelmien periaatteita omalle työpaikalleen sovellettuna
- tuntee puutteellisesti yleisiä varastoinnin ohjauksen periaatteita ja tunnuslukuja sekä niiden käyttöä omalla työpaikallaan eikä osaa seurata ja tulkita tunnuslukujen kehitystä
- ei osaa laatia työpaikkariskien kartoitusta eikä löydä työolojen turvallisuutta ja ergonomiaa koskevia, toteutettavissa olevia parannusehdotuksia omalla työpaikallaan
- ei ota aktiivisesti osaa laadullisesti tai tehollisesti parantavien, toteuttamiskelpoisten kehitysehdotusten laatimiseen varaston layout-ratkaisuissa tai tuotteiden sijoituksessa omalla työpaikallaan
- ei osaa laatia ja arvioida käyttöomaisuusinvestointiesityksiä omalla työpaikallaan.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Työpaikkariskien tunnistaminen ja hallinta sekä kyky laadullisesti tai tehollisesti parantavien, toteuttamiskelpoisten kehitysehdotusten laatimiseen osoitetaan todellisessa varastotyöympäristössä. Muu vaadittava ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito voidaan osoittaa myös muualla kuin varastotyöympäristössä, mutta soveltaen oman työpaikan tai valitun yrityksen taustatietoja. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritetilastojen tietojen, erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointien avulla.

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja kykenee analysoimaan itseään esimiehenä ja työtoverina ja laatimaan henkilökohtaisen esimiesvalmiuksien kehittämissuunnitelman sekä toteuttamaan sen.</p> <p>Tutkinnon suorittaja hallitsee systemaattisen ongelmien havaitsemisen ja ratkaisemisen sekä päätöksenteon sekä toimii itsenäisesti erilaisissa työryhmissä. Hän on yhteistyökykyinen ja edistää aktiivisesti organisaation yhteistoiminnallisuutta.</p>	<p>Esimiesvalmiuksien kehittäminen</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee yleisimpien johtamisjärjestelmien periaatteet • osaa tunnistaa omien työtehtäviensä asettamat osaamisvaatimukset ja suhteuttaa oman osaamisensa niihin • osaa pyytää ja vastaanottaa palautetta omista tehtävistään ja toiminnastaan sekä osaa suhtautua rakentavasti saamaansa palautteeseen • osaa suunnata oman ajankäyttönsä tehokkaasti työn eri osa-alueille • osaa arvioida oman työnsä tuloksekuutta yrityksen asettamien tavoitteiden mukaisesti • osaa huolehtia omasta jaksamisestaan työyhteisössä • osaa analysoida itseään esimiehenä ja tunnistaa omat vahvuutensa sekä kehittymistarpeensa • osaa laatia ja toteuttaa oman esimiesvalmiuksien kehittämissuunnitelman. <p>Päätöksenteko ja yhteistyöskentelyn hallinta</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää niin yksilön kuin ryhmänkin käyttäytymisen psykologiaa ja lainalaisuuksia • tuntee päätöksentekoon liittyvät vaiheet ja osaa toimia päätöksentekotilanteissa harkitusti ja oikea-aikaisesti • noudattaa lainsäädäntöä, sopimuksia ja työyhteisön toimintaperiaatteita päätöksiä tehdessään • osaa suunnitella ja organisoida tiimin tai muun ryhmän toimintaa ja arvioida sen saavuttamia tuloksia • pystyy tukemaan tiimiä tai muuta

Tutkinnon suorittaja hallitsee henkilöstön kehittämisen periaatteita niin, että osaa arvioida oman työpaikkansa yksilöiden osaamista ja ammatillisia valmiuksia. Hän pystyy osallistumaan henkilöiden kehittämiseen yksilöinä, ryhmien jäsenenä ja työyhteisökokonaisuutena. Hän ymmärtää avoimen viestinnän merkityksen sekä esimiehen viestintävastuun ja alaisten odotukset informaation saannissa. Hän kykenee viestimään selkeästi niin esimiehen, alaisen kuin työtoverinkin ominaisuudessa.

Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa työtoimintaan tai -kulttuuriin liittyviä tarpeellisia muutoksia omalla työpaikallaan. Hän pystyy näyttämään omalla esimerkillään, että muutokset ovat positiivisia haasteita työssä.

ryhmää kehittämään ja ratkaisemaan esiin tulevia ongelmatilanteita sekä kehittämään yhteistyöskentelyä muun organisaation kanssa

- osaa hyödyntää aloitetoimintaa kehitystoiminnan kannustamiseen omalla työpaikallaan
- osaa edistää yrittäjyyttä omalla työpaikallaan.

Henkilöstön kehittäminen

Tutkinnon suorittaja

- tuntee erilaisia ihmistyyppejä ja erilaisia lähestymistapoja ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa
- tuntee henkilöstön kehittämisen periaatteita sekä kehityskeskustelujen toimintamallin ja tarkoituksen sekä osaa toteuttaa rakentavia kehityskeskusteluja omalla työpaikallaan
- osaa arvioida työpaikkansa yksilöiden osaamista, ammatillisia ja työyhteisöllisiä valmiuksia ja osaamistarpeita sekä jaksamista sekä luoda edellytyksiä itsenäiselle, suorituskkyiselle ja kehittyvälle työtoiminnalle
- pystyy osallistumaan oman työpaikkansa henkilöstön kehityssuunnitelman laadintaan yrityksensä vision, arvojen ja strategian mukaisesti
- osaa seurata asetettujen kehitystavoitteiden toteuttamista ja rohkaista niiden saavuttamiseen.

Muutosten hallinta

Tutkinnon suorittaja

- osaa laatia SWOT-analyysin omalle työpaikalleen
- tuntee muutosprosessin läpiviennissä esiintyvien ongelmien syitä ja muutosprosessin läpivientiin liittyviä keinoja

<p>Tutkinnon suorittaja hallitsee neuvottelu- ja kokoustekniikan ja pystyy esittelemään työpaikkansa asioita ja neuvottelemaan niistä sidosryhmien kanssa. Hän osaa laatia työhön tai työtehtäviin liittyviä kirjallisia ohjeita, tiedotteita tai muistioita. Tutkinnon suorittaja selviytyy oman äidinkieltensä lisäksi organisaation toiminnan kannalta keskeisellä kielellä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee muutosvastarinnan syntyminen syitä ja tietää, kuinka niitä voidaan välttää tai vähentää omalla työpaikallaan • osaa tarvittaessa toteuttaa muutosprosessin läpivientiin liittyviä keinoja omalla työpaikallaan. <p>Neuvottelu- ja kokoustekniikka Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • pystyy vaivattomasti ymmärtämään ja käyttämään oman alansa erikoisanastoa • hallitsee sujuvan suullisen ja kirjallisen viestinnän • tuntee neuvottelu- ja kokoustekniikan periaatteet ja pystyy toimimaan oman työpaikkansa neuvottelujen ja kokousten puheenjohtajana ja/tai sihteerinä • pystyy suunnittelemaan ja pitämään alustuksia sekä pienimuotoisia puheita • osaa laatia yhteenvetoja, muistioita ja raportteja • osaa ilmaista itseään luontevasti oman äidinkieltensä lisäksi organisaation toiminnan kannalta keskeisellä kielellä.
--	---

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- tunnistaa puutteellisesti omien työtehtäviensä osaamisvaatimukset eikä osaa arvioida omia valmiuksiaan realistisesti
- ei osaa toteuttaa laatimaansa omien esimiesvalmiuksien kehittämissuunnitelmaa
- tuntee puutteellisesti päätöksentekoon liittyviä vaiheita eikä osaa toimia päätöksentekotilanteissa päämäärätietoisesti
- vähättelee lainsäädäntöä, sopimuksia ja työyhteisön toimintaperiaatteita päätöksiä tehdessään
- ei hallitse työpaikkansa yksilöiden osaamisen, ammatillisten ja työyhteisöllisten valmiuksien sekä osaamistarpeiden arviointia
- tuntee puutteellisesti henkilöstön kehittämisen keskeisiä periaatteita, kehityskeskustelujen toimintamallin ja tarkoituksen eikä pysty osallistumaan oman työpaikkansa henkilöstön kehittämiseen

- hallitsee puutteellisesti yhteistyön periaatteet eikä pysty luomaan vuorovaikutusta eri osapuolten kesken tiimin tai muun ryhmän toiminnassa
- ei tunne muutosprosessin läpiviennissä esiintyvien ongelmien syitä ja toteuttaa muutoksia perustelematta niiden syitä ja tavoitteita
- hallitsee puutteellisesti oman alansa erikoissanaston eikä tule toimeen äidinkieltensä lisäksi auttavasti yrityksen toiminnan kannalta keskeisellä kielellä
- ei osaa laatia yhteenvetoja, muistioita ja raportteja selkeässä muodossa
- hallitsee puutteellisesti neuvottelu- ja kokoustekniikan eikä kykene selkeästi esittelemään työpaikkansa asioita eri sidosryhmille.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisen työtehtävien yhteydessä. Näyttöpaikkaa valittaessa on huomioitava, että tutkinnon suorittajalla on todelliset mahdollisuudet osoittaa tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten hallinta. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen, simuloitujen tehtävien ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

5 § Logistiikkakustannusten hallinta

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tuntee oman toimialansa logistiikkakustannusrakenteen ja osaa seurata sen kehitystä. Hän osaa vertailla ostettujen logistiikkapalvelujen kustannuksia oman toiminnan kustannuksiin. Tutkinnon suorittaja tiedostaa oman työpaikkansa ja työnsä aseman yrityksen tuloksen ja kustannusten muodostumisessa ja osaa seurata logistiikka-toimintojen kustannusten kehitystä. Hän kykenee suunnittelemaan, kehittämään ja ohjaamaan oman työpaikkansa työtoimintaa kannattavan toiminnan periaatteita noudattaen.</p>	<p>Logistiikan kustannusrakenne ja vaikutus yrityksen kannattavuuteen</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää, mistä tekijöistä logistiikkakustannukset muodostuvat ja tuntee niiden yleiset riippuvuudet toisistaan yleisesti ja erikoisesti omalla toimialallaan • osaa kertoa, mitkä ovat oman työpaikan keskeiset logistiikkakustannustekijät ja miten ne vaikuttavat toisiinsa • tietää mitä tiloihin, kalustoon, koneisiin, laitteisiin ja henkilöstöön liittyviä ostopalveluja on saatavilla sekä tuntee niiden kustannusten muodostumisperiaatteet • tietää logistiikkatoimintojen kustannusseurannan yleisimmät tunnusluvut ja osaa tulkita niitä • osaa tulkita yrityksen tilikarttaa ja kertoa mistä lähteistä logistiikka-

<p>Tutkinnon suorittaja osaa soveltaa toimintolaskennan periaatteita logistiikkakustannusten hallintaan omalla työpaikallaan.</p>	<p>kustannustiedot saadaan</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa selvittää logistiikkakustannusten vaikutukset yrityksen kannattavuuteen ja keinoja logistiikkakustannusten hallintaan omalla työpaikallaan • osaa ohjata ja kehittää omaa ja oman työpaikkansa työtoimintaa kannattavan toiminnan periaatteita noudattaen. <p>Toimintolaskenta</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää toimintolaskennan periaatteet ja sovelluskohteet sekä tietää mitä kustannuselementtejä toimintolaskennassa käytetään • osaa löytää logistiikkatoimintoihin liittyvien toimintolaskennan kustannuselementtien määrittämisessä tarvittavat tiedot omalla työpaikallaan • osaa tulkita ja seurata logistiikkatoimintoihin liittyvien toimintolaskennan kustannuselementtien kehitystä ja niiden vaikutusta omalla työpaikallaan.
---	---

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- ymmärtää puutteellisesti tilinpäätöksessä esitettävät tunnusluvut eikä osaa tulkita niiden kytkentöjä logistiikkatoimintoihin omalla työpaikallaan
- tuntee puutteellisesti logistiikkakustannusten vaikutuksen yrityksen kannattavuuteen eikä osaa seurata niiden kehitystä omalla työpaikallaan
- ei tunne oman vastualueensa merkitystä työpaikan kustannusten muodostumisessa eikä kykene kehittämään sitä kannattavan toiminnan periaatteita noudattaen
- ei osaa vertailla tiloihin, kalustoon, koneisiin, laitteisiin tai henkilöstöön liittyvien ostopalvelujen kustannuksia oman toiminnan kustannuksiin
- tuntee puutteellisesti toimintolaskennan periaatteet eikä osaa kertoa sen sovellusalueita omalla työpaikallaan.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa kirjallisten selvitysten ja kehitystehtävien

avulla, mutta soveltaen oman työpaikan tai valitun yrityksen taustatietoja. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen, simuloitujen tehtävien ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

6 § Kysyntä-toimitusketjun hallinta

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja ymmärtää kysyntä-toimitusketjun keskeiset vaiheet ja kokonaisvaltaisen suunnittelun merkityksen yrityksen toiminnan ohjauksessa. Hän osaa toteuttaa yrityksen hankinta- ja toimituspolitiikkaa ja osaa kertoa miten toimittaja-, alihankkija- ja asiakasyhteistyön laatua ylläpidetään ja arvioidaan. Tutkinnon suorittaja osaa tulkita ja seurata kysyntä-toimitusketjun toiminnan keskeisten tunnuslukujen kehitystä omalla työpaikallaan. Hän osaa toteuttaa omassa työssään esimerkillisesti yrityksen asiakaspalveluperiaatteita. Tutkinnon suorittaja kykenee osallistumaan yrityksensä logistiikkatoimintoihin liittyvien laatu-, turvallisuus- ja ympäristöohjeiden ylläpitoon ja kehittämiseen.</p>	<p>Kysyntä-toimitusketju Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee logistiikan kehityksen historian ja tulevaisuuden näkymät • ymmärtää arvoketjuajattelun keskeiset asiat • tietää verkkokaupan keskeisimmät vaikutukset kysyntä-toimitusketjun hallintaan • osaa selvittää yrityksen hankinta- ja toimituspolitiikkaa sekä yrityksen jakelutievaihtoehdot koti- ja kansainvälisillä markkinoilla • tietää miten toimittaja-, alihankkija- ja asiakasyhteistyön laatua ylläpidetään ja arvioidaan, osaa seurata em. laadun kehitystä omalla työpaikallaan sekä ryhtyä vaadittaviin korjaustoimenpiteisiin omalla vastuualueellaan • osaa tulkita asiakaspalautetta ja asiakastyytyväisyystutkimusten tuloksia ja hyödyntää tietoa oman työn ja työpaikan toiminnan kehittämiseen • toteuttaa omassa työssään esimerkillisesti yrityksen asiakaspalveluperiaatteita • tuntee kysyntä-toimitusketjun toiminnan seurannan keskeiset tunnusluvut, osaa seurata niiden kehitystä omalla työpaikallaan sekä osallistuu tarvittavien korjaustoimenpiteiden toteutukseen • tuntee keskeistä EU:n työ- ja ympäristö-

Tutkinnon suorittaja ymmärtää hankinta-, tuotanto- ja varastotoimintojen yhteistoiminnan merkityksen hankinta-toimitusketjun ohjauksessa ja edistää aktiivisesti tiedonkulkua eri osapuolten välillä.

Tutkinnon suorittajalla on kokonaisnäkemys logistiikkatoimintojen vaikutuksesta yrityksen tulokseen sekä yrityksen pitämiseen kilpailukykyisenä toimialallaan. Hän osaa seurata logistiikkapalvelujen kehitystä ja tarjontaa sekä ymmärtää logistiikkatoimintojen ulkoistamisen tavoitteet ja vaikutukset yrityksen toimintaan.

lainsäädäntöä logistiikkatoimintojen kannalta

- hallitsee ympäristöasioihin ja kierrätykseen liittyvät ohjeet omalla työpaikallaan, toteuttaa niitä omassa työssään sekä osallistuu ohjeiden noudattamisen seurantaan ja tarvittavien korjaustoimenpiteiden toimeenpanoon
- hallitsee työ- ja työpaikkaturvallisuusasioihin liittyvät ohjeet omalla työpaikallaan, toteuttaa niitä omassa työssään sekä osallistuu ohjeiden noudattamisen seurantaan ja tarvittavien korjaustoimenpiteiden toimeenpanoon.

Hankinta-, tuotanto- ja varastotoimintojen integrointi

Tutkinnon suorittaja

- tuntee eri tuotantomenetelmiä sekä niiden hankintatoiminnan ja varastoinnin ohjauksen periaatteita sekä varastoinnin aseman ja merkityksen tuotantoprosessissa
- osaa materiaalitovelaskennan (MRP) periaatteet sekä tietää miten toimitusrytmi ja hankintaerät vaikuttavat tuotanto- ja varastotoimintojen ohjaukseen
- ymmärtää tiedonkulun tärkeyden hankinnan, tuotannon ja varastojen välisessä yhteistyössä ja edistää sitä aktiivisesti omassa työssään.

Logistiikkapalvelut

Tutkinnon suorittaja

- tietää logistiikkapalvelujen merkityksen, kehityksen ja tulevaisuuden näkymät sekä ymmärtää mitä logistiikkapalvelujen tarjontaan sisältyy sekä koti- että kansainvälisessä toiminnassa
- tietää logistiikkatoimintojen ulkoistamisen tavoitteet ja periaat-

<p>Tutkinnon suorittaja tuntee yleisimmät logistiikan informaatio- ja ohjausjärjestelmät ja osallistuu niiden kehittämistyöhön omalla työpaikallaan.</p>	<p>teet sekä vaikutuksen yrityksen toimintaan</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää ulkoisten logistiikkapalvelujen hankinnan kustannusten muodostumisperiaatteet • osaa seurata oman työpaikkansa hankkimien logistiikkapalvelujen laatua ja kustannuksia sekä tehdä tarvittavat esitykset muutostarpeita tai poikkeamia havaitessaan. <p>Logistiikan informaatio- ja ohjausjärjestelmät</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee yleisimmät logistiikan informaatio- ja ohjausjärjestelmät, niiden käyttötarkoituksen ja toimintaperiaatteet • tietää, mistä lähteistä logistiikan informaatio- ja ohjausjärjestelmien käyttämät tiedot löytyvät tai miten niitä kerätään • tietää, miten toimittaja- ja asiakasyhteistyötä, asiakaspalvelua sekä jakelua ja kuljetuksia voidaan tehostaa informaatiotekniikan avulla • tietää, miten toimituksia ja lähetyksiä seurataan sekä jäljitetään informaatiotekniikan avulla • osallistuu logistiikan informaatio- ja ohjausjärjestelmien kehittämistyöhön omalla työpaikallaan.
--	---

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- ei osaa selvittää arvoketjuajattelun keskeisiä periaatteita
- tuntee puutteellisesti yrityksen toimintaympäristön sekä toimittaja- ja asiakassuhteet eikä osaa kertoa, miten toimittaja-, alihankkija- ja asiakasyhteistyön laatua ylläpidetään ja arvioidaan omalla työpaikalla
- ei osallistu asiakaspalautteen ja asiakastyytyväisyystutkimusten tulosten tulkintaan eikä hyödynnä tietoa oman työn ja työpaikan toiminnan kehittämiseen
- ei hallitse materiaaliarvelaskennan periaatteita
- tuntee puutteellisesti kysyntä-toimitusketjun toiminnan seurannan keskeiset tunnusluvut ja niiden käytön omalla työpaikallaan

- ei tunne logistiikkatoimintojen vaikutusta yrityksen tulokseen eikä logistiikkapalvelujen käyttöä ja kustannuksia omalla työpaikallaan
- ei edistä laatu-, turvallisuus- ja ympäristöasioihin sekä kierrätykseen liittyvien ohjeiden noudattamista omalla työpaikallaan
- tuntee puutteellisesti logistiikan informaatio- ja ohjausjärjestelmien käytön vaikutukset toimittaja- ja asiakasyhteistyön ja niiden laadun seurantaan sekä kehittämiseen omalla työpaikallaan.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa kirjallisten selvitysten ja kehitystehtävien avulla, mutta soveltaen oman työpaikan tai valitun yrityksen taustatietoja. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritetilastojen, erillisten keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

7 § Kansainväliset toimitukset

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tuntee kotimaiset ja kansainväliset toimituslausekkeet ja kantaa vastuuta lähettäjän ja vastaanottajan asemassa niihin liittyvien oikeuksien, vastuiden ja velvollisuuksien noudattamisesta omalla työpaikallaan.</p>	<p>Toimituslausekkeet Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee keskeisimmät kotimaan kaupan ehdot • tuntee kotimaiset ja kansainväliset toimituslausekkeet ja niiden tyypillisimmän käytön sekä osaa kertoa oman yrityksen yleisimmin käyttämien toimituslausekkeiden vastuiden ja velvollisuuksien jakautumisen myyjän ja ostajan välillä • tietää rahdinkuljettajan kuljetusvahinkovastuut eri kuljetusmuodoilla kotimaisissa ja kansainvälisissä kuljetuksissa ja osaa tehdä tarvittavat kuljetusvahinkokorvausvaatimukset • tuntee keskeiset asiat kansainvälisten toimitusten vakuuttamisesta eri kuljetusmuodoilla EU-alueelle ja sen ulkopuolelle • vastaa lähettäjän ja/tai vastaanottajan asemassa toimituslausekkeisiin liittyvien oikeuksien, vastuiden ja

Tutkinnon suorittaja tuntee kansainvälisten kuljetusten toimintaperiaatteet eri kuljetusmuodoilla ja pääpiirteissään niitä koskevan lainsäädännön. Hän osaa käsitellä asiantuntevasti oman työpaikkansa kansainvälisten kuljetusten dokumentteja. Tutkinnon suorittaja osallistuu kansainvälisten kuljetusten toiminnan seurantaan ja kehittämiseen omalla työpaikallaan.

Tutkinnon suorittaja tuntee tuonti- ja vientikaupan keskeiset toimintaperiaatteet sekä huolitsijan tehtävät ja vastuut. Hän tietää kansainvälisten toimitusten kustannusten muodostumisperiaatteet eri kuljetusmuodoilla sekä osaa etsiä ja vertailla vaihtoehtoisia ratkaisuja oman työpaikkansa

velvollisuuksien noudattamisesta omalla työpaikallaan.

Kansainväliset kuljetukset

Tutkinnon suorittaja

- tietää mitä eri kuljetusmuotoja yleisimmin käytetään kansainvälisissä kuljetuksissa EU-alueelle ja sen ulkopuolelle
- tietää pääpiirteissään mitkä lait, YK-määräykset ja turvasäännökset säätelevät kansainvälisiä toimituksia eri kuljetusmuodoilla EU-alueelle ja sen ulkopuolelle
- tietää keskeisimmät tullauskäytännöt EU-alueelle ja sen ulkopuolelle
- tietää keskeisimmän pakkaus- ja tuentaohjeistuksen eri kuljetusmuodoilla EU-alueelle ja sen ulkopuolelle
- tietää mitkä keskeisimmät ympäristösäännökset sekä ajoneuvojen mitta- ja painorajoitukset koskevat maantie- ja rautatiekuljetuksia EU-alueelle
- osaa etsiä tietoa kansainvälisten logistiikkaoperaattoreiden tarjoamista palveluista erilaisia tietolähteitä käyttäen
- osaa käsitellä asiantuntevasti oman työpaikkansa kansainvälisten kuljetusten dokumentteja
- osallistuu kansainvälisten kuljetusten toiminnan seurantaan ja kehittämiseen omalla työpaikallaan.

Vienti- ja tuontihuolinta

Tutkinnon suorittaja

- tietää huolitsijan tehtävät ja vastuut kansainvälisissä toimituksissa
- tietää vienti- ja tuontihuolinnan vaatimat yleisimmät asiakirjat ja menettelytavat EU-alueelle ja sen ulkopuolelle eri kuljetusmuodoilla

kansainvälisten toimitusten toteuttamiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> • tietää, mistä eristä kansainvälisten toimitusten kustannukset muodostuvat eri kuljetusmuodoilla EU-alueelle ja sen ulkopuolelle • osaa etsiä tietoa huolintapalveluista eri kuljetusmuodoilla EU-maihin ja niiden ulkopuolelle sekä vertailla vaihtoehtoisia ratkaisuja oman työpaikkansa kansainvälisten toimitusten toteuttamiseksi.
--	---

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee puutteellisesti kotimaiset ja kansainväliset toimituslausekkeet eikä osaa kertoa niihin liittyviä vastuuta oman työpaikkansa kannalta
- ei kanna riittävää vastuuta lähettäjän ja vastaanottajan asemassa toimituslausekkeisiin liittyvien oikeuksien, vastuiden ja velvollisuuksien noudattamisesta omalla työpakallaan
- tuntee puutteellisesti kansainvälisten kuljetusten toimintaperiaatteita eri kuljetusmuodoilla eikä tunne niitä koskevaa lainsäädäntöä pääpiirteissään
- ei tiedä, mistä eristä kansainvälisten toimitusten kustannukset muodostuvat eri kuljetusmuodoilla EU-alueelle ja sen ulkopuolelle
- ei osaa käsitellä oikein oman työpaikkansa kansainvälisten kuljetusten dokumentteja
- tuntee puutteellisesti tuonti- ja vientikaupan keskeiset toimintaperiaatteet ja huolitsijan tehtävät ja vastuut eikä osaa kertoa oman työpaikkansa toimintamallia
- ei osaa etsiä ja vertailla vaihtoehtoisia ratkaisuja oman työpaikkansa kansainvälisten toimitusten toteuttamiseksi EU-maihin tai niiden ulkopuolelle.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöpaikkaa valittaessa on huomioitava, että tutkinnon suorittajalla on todelliset mahdollisuudet osoittaa tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten hallinta. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen, simuloitujen tehtävien ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tietää vaarallisten aineiden ja kemikaalien ryhmät, joihin sovelletaan asetusta vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnista. Hän osaa hakea tietoa niiden varastointiin liittyvistä laeista ja asetuksista, säännöksistä ja määritelmistä sekä soveltaa niitä oikein omalla työpaikallaan.</p> <p>Tutkinnon suorittaja tuntee yleiset vaarallisten aineiden ja kemikaalien säilyttämistä, pakkauksia ja pakkausmerkintöjä koskevat ohjeet sekä vastaa niiden noudattamisesta omalla työpaikallaan. Hän tuntee varastoitavien tuotteiden käyttöturvallisuustiedotteet ja turvallisuusohjeet, huolehtii niiden noudattamisesta sekä osallistuu aktiivisesti vaaratilanteiden ja onnettomuuksien torjuntaan omalla työpaikallaan.</p>	<p>Vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnin luvanvaraisuus</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> osaa kertoa, mitkä lait ja asetukset säätelevät vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointia sekä tietää vaarallisten aineiden ja kemikaalien ryhmät, joihin niitä sovelletaan osaa käyttää erilaisia tiedonhankintakanavia löytääkseen tietoja vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointiin liittyvistä laeista ja asetuksista, säännöksistä ja määritelmistä sekä soveltaa niitä oikein omalla työpaikallaan osaa kertoa varastoijan perusvelvoitteiden määräytymisen luvan ja ilmoituksenvaraisuuksissa sekä suuronnettomuusvaaran torjunnassa tuntee terveydelle vaarallisten aineiden ja kemikaalien ryhmien varoitusmerkit sekä em. aineiden S- ja R-lausekkeiden merkityksen sekä ryhtyy tarvittaessa niiden vaatimiin toimenpiteisiin omalla työpaikallaan. <p>Vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointi</p> <p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> osaa kertoa vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnille asetettavat turvallisuusvaatimukset osaa selvittää vaarallisten aineiden ja kemikaalien pakkauksille ja merkinälle asetettavat keskeisimmät vaatimukset varastoinnissa osaa tulkita käyttöturvallisuustiedotteiden ja turvallisuusohjeiden tietoja sekä osallistuu em. ohjeiden tietojen ylläpitoon omalla työpaikallaan

Tutkinnon suorittaja tuntee yleisten vaarallisten aineiden kuljettamiseen liittyvien säädösten pääkohdat. Hän huolehtii oman työpaikkansa vaarallisten aineiden ja kemikaalien pakkaamisesta, lähettämisestä ja kuljetusdokumenttien laatimisesta ADR/VAK-lainsäädännön mukaisesti.

- huolehtii vaarallisten aineiden ja kemikaalien oikeiden merkintä-, käsittely- ja varastointitapojen noudattamisesta omalla työpaikallaan
- tuntee yrityksen sammutus- ja ensiapukaluston sijainnin ja osaa antaa perusensiavun sekä hälyttää apua, esimerkiksi palokunnan ja ambulanssin tarvittaessa.

Vaarallisten aineiden ja kemikaalien lähettäminen

Tutkinnon suorittaja

- osaa käyttää erilaisia tiedonhankintakanavia löytääkseen tietoja vaarallisten aineiden ja kemikaalien pakkaamiseen ja lähettämiseen liittyvistä laeista ja asetuksista, säännöksistä ja määritelmistä sekä soveltaa niitä toimintaan omalla työpaikallaan
- tuntee ADR/VAK-lainsäädännön mukaisen vaarallisten aineiden luokituksen sekä eri luokkien varoituslipukkeet
- tietää milloin ADR/VAK-määräyksiä on noudatettava ja milloin vaarallisten aineiden kuljettamiseen vaaditaan ADR/VAK-ajolupa
- tuntee lähettäjän, kuljettajan ja vastaanottajan velvollisuudet ja vastuut vaarallisten aineiden kuljetuksissa ja noudattaa niitä omalta osaltaan
- valitsee oikeat kuljetuspakkaukset aineiden vaaraominaisuuksien mukaisesti
- osaa määrittää taulukon avulla yhteenkuormauskiellot sekä useimpien aineiden yhteenkuormauksen vapaarajan taulukon kertoimia apuna käyttäen
- laatii oman työpaikkansa ADR/VAK-kuljetusten vaatimat asiakirjat ammattitaitoisesti.

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee puutteellisesti mitkä lait ja asetukset säätelevät vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointia
- tuntee puutteellisesti vaarallisten aineiden ja kemikaalien ryhmät, joihin sovelletaan asetusta vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnista sekä niiden varoituslipukkeet
- ei osaa kertoa varastojen perusvelvoitteiden määräytymistä luvan- ja ilmoituksenvaraisuuksissa eikä vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnille asetettavia keskeisiä turvallisuusvaatimuksia
- tulkitsee käyttöturvallisuustiedotteiden ja turvallisuusohjeiden tietoja puutteellisesti
- laiminlyö vastuunsa vaarallisten aineiden ja kemikaalien oikeista pakkaus-, merkintä-, käsittely- ja varastointitapojen noudattamisesta omalla työpaikallaan
- laiminlyö vastuunsa oman työpaikkansa vaarallisten aineiden ja kemikaalien lähettämisessä ADR/VAK-lainsäädännön mukaisesti
- ei osaa laatia ADR/VAK-kuljetusten kuljetusdokumentteja oikein.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöpaikkaa valittaessa on huomioitava, että tutkinnon suorittajalla on todelliset mahdollisuudet osoittaa tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten hallinta. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen, simuloitujen tehtävien ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

9 § Logistiikkapalvelut

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia varastopalveluyrittäjien toimintamalleja ja varastopalvelutoimintaan liittyviä oheispalveluja kotimaisessa ja kansainvälisessä toiminnassa. Hän on tietoinen varastopalveluyrittämiselle asetettavista vastuista ja taloudellisista tavoitteista sekä tuntee logistiikkapalvelujen yleisimmät hinnoitteluperiaatteet.</p>	<p>Logistiikkapalveluyrityksen toimintamalli Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• tuntee sekä kotimaisten että kansainvälisten logistiikkapalveluyritysten toimintamalleja ja osaa hankkia eri lähteistä tietoa logistiikkapalvelujen tarjonnasta koti- ja kansainvälisessä toiminnassa• tietää eri yritysmuotojen keskeiset vaikutukset logistiikkapalveluyrittämiseen ja sen vastuisiin• tuntee logistiikkapalvelujen hinnoit-

<p>Tutkinnon suorittaja ymmärtää logistiikkapalvelujen hankintaan vaikuttavat tekijät ja osaa vertailla ostettujen logistiikkapalvelujen kustannuksia omiin vastaaviin kustannuksiin.</p> <p>Tutkinnon suorittaja tietää syyt logistiikkatoimintojen ulkoistamiseen ja osaa arvioida logistiikkatoimintojen ulkoistamisen etuja ja haittoja.</p>	<p>telun yleisimmät muodostumisperiaatteet.</p> <p>Logistiikkapalvelujen hankinta Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää logistiikkapalvelujen hankintaan vaikuttavat tekijät ja kumppanuusajattelun merkityksen logistiikassa • tietää mitä keskeisiä seikkoja sisältyy logistiikkapalvelujen hankintasopimukseen kotimaassa • ymmärtää mitä sopimusten ja kustannusten läpinäkyvyys merkitsee logistiikkapalveluissa • osaa seurata työpaikkansa hankkimien logistiikkapalvelujen kustannuksia ja vertailla niitä omiin vastaaviin kustannuksiin. <p>Logistiikkatoimintojen ulkoistaminen Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää syyt logistiikkatoimintojen ulkoistamiseen • tuntee logistiikkapalvelujen hankintaan liittyvää juridiikkaa • osaa arvioida logistiikkatoimintojen ulkoistamisen etuja ja haittoja.
--	--

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee puutteellisesti varastopalveluyritystoimintaa ja siihen liittyviä oheispalveluja kotimaisessa ja kansainvälisessä toiminnassa eikä osaa etsiä riittävää lisätietoa erilaisista tiedonhankintalähteistä
- tuntee puutteellisesti logistiikkapalvelujen kustannusten yleisimmät muodostumisperiaatteet
- ei osaa seurata oman työpaikkansa hankkimien logistiikkapalvelujen kustannuksia
- ei tunne logistiikkapalvelujen hankintaan liittyvää juridiikkaa eikä osaa arvioida logistiikkatoimintojen ulkoistamisen etuja ja haittoja.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa kirjallisten selvitysten ja kehitystehtävien avulla, mutta soveltaen oman työpaikan tai valitun yrityksen taustatietoja. Näyttöä

voidaan täydentää erillisten keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

10 § Varastotoimintoihin liittyvät ajojärjestelyt

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten kuljetuspalvelujen soveltuvuuden erilaisiin kuljetustarpeisiin sekä kotimaan että kansainvälisissä kuljetuksissa ja osaa perustella tekemänsä kuljetuspalveluvalinnat. Hän osaa suunnitella lähtevän ja saapuvan tavarankuljetusta sekä paikallisjakelureittejä. Tutkinnon suorittaja osaa tehdä tarvittavaa lastitilaa koskevia laskelmia ja määrittää rahdin kotimaan kappaleliikenteessä. Hän pystyy kuljetuskustannusten seurantaan ja kuljetustarjousten vertailuun.</p> <p>Tutkinnon suorittaja hallitsee työpaikkansa päivittäisten saapuvien ja lähtevien lähetyksien aikataulujen</p>	<p>Ajojärjestelyn suunnittelu Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa kertoa erilaisten kuljetuspalvelujen toimintaperiaatteet sekä kotimaan että kansainvälisissä kuljetuksissa sekä niiden soveltuvuuden erilaisiin kuljetustarpeisiin • osaa perustella tekemänsä kuljetuspalveluvalinnat • tuntee reitityksen ja aikataulutuksen keskeiset periaatteet kotimaan runko- ja paikallisjakeluliikenteessä • osaa suunnitella paikallisjakelureittejä omalla työpaikallaan • tuntee saapuvan tavarankuljetuksen ajankohdat ja osaa suunnitella tavarankuljetuksen vastaanottoaikataulut omalla työpaikallaan • tuntee työpaikkansa asiakkaiden toimitusaikataulut ja jälkitoimituskäytännön ja osaa määrittää toimitusajankohdat • tuntee erilaiset kuormatilat ja osaa tehdä tarvittavaa lastitilaa koskevia laskelmia • osaa lähetyksen rahditusperusteiden ja rahdin määrittämisen kotimaan kappaleliikenteessä • seuraa kuljetuskustannusten kehitystä omalla työpaikallaan ja osaa vertailla oman kuljetuskaluston kustannuksia ostettuun kuljetuspalveluun • osaa vertailla kuljetustarjouksia sekä tehdä niistä selkeän yhteenvedon. <p>Ajojärjestelyn toteutus Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hallitsee työpaikkansa päivittäisten

mukaisen ohjauksen. Hän osaa estää aktiivisesti kuljetusvahinkoja omalla työpaikallaan. Tutkinnon suorittaja hallitsee ajojärjestelyn päivittäiset käytännön asiakaspalvelutehtävät.

- saapuvien ja lähtevien lähetyksien aikataulujen mukaisen ohjauksen sekä siihen käytettävän tietojärjestelmän käytön
- tuntee tiekuljetussopimuslain ja sekä kotimaiset että kansainväliset toimituslausekkeet niin, että kykenee selvittämään oman työpaikkansa henkilöstölle niiden merkityksen kuljetustapahtumassa oman työpaikkansa kannalta
 - pystyy käsittelemään oikein oman työpaikkansa kotimaisia ja kansainvälisiä kuljetusdokumentteja
 - osaa kertoa syitä kuljetusvahinkojen syntymiseen ja keinoja niiden ehkäisemiseksi sekä opastaa oman työpaikkansa henkilöstöä toimimaan oikein tavarankuljetuksen rikkoutumisen estämiseksi kuljetuksen aikana
 - pystyy tarvittaessa ohjaamaan kuljettajia kuorman sijoittelussa ja sidonnassa
 - osaa jäljittää kadonneen tai puutteellisen lähetyksen
 - osaa ajojärjestelyn käytännön asiakaspalvelutehtävät omalla työpaikallaan
 - ottaa osaa oman kuljetuskaluston oikea-aikaisten huolto- ja kunnossapitotoimenpiteiden suunnitteluun ja ohjaamiseen
 - osaa kertoa tavarankuljetusten ympäristövaikutukset ja keinoja niiden vähentämiseksi sekä osallistuu kuljetuksiin liittyviin ympäristöä säästäviin toimenpiteisiin omalla työpaikallaan.

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- perustelee puutteellisesti tekemiään kuljetuspalveluvalintoja
- ei osaa suunnitella lähtevän ja saapuvan tavarankuljetuksen aikatauluja eikä paikallisjakelureittejä asiakaspalvelu- ja kustannustietoisesti
- tekee tarvittavaa lastitilaa koskevia laskelmia puutteellisesti
- ei osaa määrittää kuljetusmaksuja tai rahtia kotimaan kappale- ja tavara- liikenteessä

- ei osallistu kuljetuskustannusten seurantaan ja kuljetustarjousten vertailuun omalla työpaikallaan
- osaa puutteellisesti työpaikkansa päivittäisten saapuvien ja lähtevien lähetyksien aikataulujen mukaisen ohjauksen ja siihen käytettävän tietojärjestelmän käytön
- suhtautuu piittaamattomasti toimituslausekkeiden ja tiekuljetussopimuslain mukaisten lähettäjän vastuiden noudattamiseen kotimaan kappale-tavaraliikenteessä eikä ota aktiivisesti osaa kuljetusvahinkojen torjuntaan omalla työpaikallaan
- ei osaa jäljittää kadonnutta tai puutteellista lähetystä
- ei noudata ajojärjestelyn käytännön asiakaspalvelutehtävien hoidossa omalla työpaikallaan vaadittavaa asiakaspalvelun tasoa.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisen työtehtävien yhteydessä. Näyttöpaikkaa valittaessa on huomioitava, että tutkinnon suorittajalla on todelliset mahdollisuudet osoittaa tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten hallinta. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen, simuloitujen tehtävien ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

11 § Varastopalveluyrittäjyys

a) Ammattitaitovaatimukset	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit
<p>Tutkinnon suorittaja tietää yritystoiminnan peruskäsitteet ja erilaiset yritysmuodot. Hän tietää, mitä tekijöitä on huomioitava yritystoimintaa suunniteltaessa. Tutkinnon suorittaja osaa arvioida omia edellytyksiään ja mahdollisuuksiaan toimia yrittäjänä.</p>	<p>Yritystoiminnan peruskäsitteet Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää yritystoiminnan peruskäsitteet, erilaiset yritysmuodot ja niiden erot • tietää, millaiset arvot ja henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä • tietää, millaisia vaihtoehtoja yritystoimintaa aloittava voi harkita ja tuntee yleisimmät Suomessa käytetyt ratkaisut, mm. aloittamistoimenpiteet, vastuut ja tarvittavat resurssit, rahoitusvaihtoehdot sekä riskit • tuntee yritystoiminnan aloittamisen lakisääteiset toimet ja tietää, mistä voi tarvittaessa saada asiantuntijapalveluja yritystoiminnan käynnistämisessä

Tutkinnon suorittaja ymmärtää logistiikkatoiminnot yritysten keskeiseksi kilpailutekijäksi, tietää logistiikassa tapahtuneet muutokset sekä niiden vaikutukset varasto- toimintoihin. Hän ymmärtää ja pystyy arvioimaan varastopalveluyrittäjä- toimintaa omasta näkökulmastaan mahdollisena tulevana yrittäjänä. Tutkinnon suorittaja pitää asiakas- lähtöisyyttä, laatua, markkinointia ja kustannustietoutta tärkeinä kilpailu- keinoina omassa yrityksessään. Hän kykenee laatimaan yhdessä asiantunti- joiden kanssa itselleen toteuttamis- kelpoisen varastopalveluyrittäjänä toimimisen liikeidean.

- arvostaa omaa ammattitaitoaan ja osaa myös tuoda sen esille
- osaa arvioida itseään ja omaa mah- dollista yrittäjyyttään ja tehdä yrittäjänä kehittymistä koskevia päätelmiä ja ratkaisuja.

Yrityksen peruskäsitteiden soveltaminen

Tutkinnon suorittaja

- tuntee varastopalveluyrittäjien liike- ideoita ja erilaisia varastopalvelu- toimintaan liittyviä oheispalveluja kotimaisilla ja kansainvälisillä markkinoilla sekä osaa vertailla niiden tarjoamia palveluja keskenään
- tuntee jonkin logistiikka-alan yrityksen toimintaa niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näky- mien ja kehityksen sekä markkinoi- den tilan mahdollisuuksia oman yritystoiminnan käynnistämisen kannalta
- osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä mm. pääomien, varallisuuden, maksukyvyyn ja tuloksen suhteen
- tuntee yritystoiminnan kannatta- vuuden keskeiset tunnusluvut ja kykenee tulkitsemaan niitä
- ymmärtää hinnoittelulaskennan periaatteet ja tietää, mitkä markkinalähtöiset tekijät tulee myös huomioida, jotta osaa hinnoitella varastopalvelutuotteita järkevästi
- osaa laatia yritykselleen karkean tulosennusteen ja hankkia tietoa ja asiantuntijapalveluja alan yritystoi- minnan verotuskysymysten ratkaise- miseen
- osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää omaa yritysideaansa niin, että tuottaa yritykselleen toimivan liike- tai palveluidean ja ottaa sitä kehittäessään huomioon markkinoi- den kysyntä- ja kilpailutekijöitä sekä oman idean toimivuuden kannalta olennaisia erilaistamistekijöitä.

Tutkinnon osa on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- ei omaa yrittäjämäistä asennetta eikä osaa arvioida omia yrittäjävalmiuksiaan
- ei kykene oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnitteluun
- ei hallitse yritystoiminnan käynnistämiseen tarvittavia perusvalmiuksia
- ei osaa käyttää hyväkseen asiantuntijapalveluja tai erilaisia tietolähteitä liiketoimintasuunnitelman laatimisessa
- ei osaa laatia itselleen toteuttamiskelpoista varastopalveluyrittäjän liiketoimintasuunnitelmaa.

c) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan laatimalla varastopalveluyritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma, jossa tutkinnon suorittaja työstää yritysideoita toimivaksi liikeideaksi.

Yrittämisen tiedot ja taidot arvioidaan aitona yrittäjyyteen liittyvänä toimintana. Keskeinen osa näyttöä on pitkäjänteinen yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä hanke, jossa tutkinnon suorittaja työstää liikeideoita toteuttamiskelpoiseksi logistiikka-alan liike- tai palveluyritykseksi. Toimivan liikeidean kehittämisessä tutkinnon suorittajan tulee tarkastella toimintaympäristöä erityisesti varastopalvelualalle aikovan yrittäjän näkökulmasta. Näyttöä voidaan täydentää selvityksien, laskelmien ja muiden kirjallisten tuotosten sekä suullisten keskustelujen ja tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

LIITE

Varastoalan kuvaus

Logistiikan kokonaisvaltainen hallinta on yrityksen toiminnan kannalta entistä keskeisempi kilpailutekijä. Useimpien organisaatioiden toimintatapa on kehittynyt yksintyöskentelyn mallista erilaisiin yhteistyö- ja tiimisovelluksiin, joissa vuorovaikutteisen toiminnan kautta työssä opitaan koko ajan uutta. Yritykset elävät asiakaspalvelu- ja laatu-tietoisuuden lisäksi ympäristö- ja työturvallisuusmyönteisyyteen kehittyvillä markkinoilla.

Mm. nämä seikat vaativat logististen toimintojen parissa työskenteleviltä henkilöiltä ja esimiehiltä uudenlaista ammatillista pätevyyttä ja kykyä ottaa luovalla tavalla haltuun uudet tilanteet. Työssä oppiminen ja oman työn kehittäminen vaatii henkilöstöltä ja erikoisesti esimiehiltä aloitteellisuutta, itsensä jatkuvaa kehittämistä, luovuutta ja sosiaalisia vuorovaikutustaitoja. Erityisesti esimiestyössä tiedon määrän kasvu edellyttää tiedon muistamisen sijasta tiedonhankintavalmiuksia, itseohjautuvuutta, kokonaisvaltaista näkemystä oman organisaation toiminnasta sekä luovaa ongelmanratkaisutaitoa.

Varastoalan erikoisammattitutkinnon suorittanut hallitsee sekä varastoprosessin työvaiheet että sen organisoinnin. Hänellä on laaja käsitys logistiikan kustannusrakenteesta ja varastotyön laatuun vaikuttavista tekijöistä sekä omista ja koko työpaikkansa henkilöstön mahdollisuuksista vaikuttaa positiivisesti yrityksen kannattavuuteen ja asiakastyytyvyyteen. Tutkinnon suorittaja tarkastelee työpaikkansa toimintaa kokonaisuutena ja osallistuu oman työympäristönsä kehittämiseen. Hän on asiakassuuntautunut ja ottaa huomioon niin ulkoisten kuin sisäisten asiakkaiden vaatimukset päivittäisessä toiminnassa. Tutkinnon suorittaja hallitsee tiedon hankinnan oman alan työehtosopimuksesta ja työelämää säätelevistä laeista ja asetuksista ja noudattaa niitä määrätietoisesti.

Varastoalan erikoisammattitutkinnon perusteisiin on sisällytetty ELA:n (European Logistics Association) yleiseurooppalaiset logistiikan sertifiikaattivaatimukset EJLog (Junior) -tasolla.

Arvioinnin periaatteet

Ammattitaidon näyttämistä varten on kullekin näytön antajalle huolellisesti laadittava henkilökohtainen näyttösuunnitelma varastoalan erikoisammattitutkinnon perusteita noudattaen. Varastoalan erikoisammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osakerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereissä määriteltyyn suoritustasoon. Näyttöä arvioitaessa kerätään aineistoa arviointipäätöksen tekoa varten järjestelmällisesti ja ensisijaisesti laadullisin menetelmin. Arviointipäätös siitä, onko suoritus hyväksytty vai hylätty, tehdään kerätyn aineiston perusteella arviointikokouksessa kolmikantaperiaatteella.

Näytön suoritus keskeytetään, jos tutkinnon suorittajan toiminta vaarantaa asiakkaan tai kanssatyöntekijän turvallisuutta tai jos hän vakavasti lyö laimin omaa tai työyhteisön turvallisuutta.